

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8419
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 684
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/8/2021

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα « Επιχειρησιακή ένδεια και εγκληματική αδράνεια της ΕΛ.ΑΣ. στην αντιμετώπιση περιστατικών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας με τραγικές συνέπειες - έξαρση περιστατικών και άμεση ανάγκη εκπόνησης ειδικού επιχειρησιακού πρωτοκόλλου ενεργειών της ΕΛ.ΑΣ.»

Κύριε Υπουργέ,

Η πρόσφατη δολοφονία γυναίκας από τον σύζυγό της στη Δάφνη ανέδειξε με τρόπο τραγικό τις επιχειρησιακές αδυναμίες της Ελληνικής Αστυνομίας και την προκλητική απουσία στοιχειωδών αντανakλαστικών στην αντιμετώπιση καταγγελιών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας.

Αυτό πάντως που κατεξοχήν ενδιαφέρει είναι η προκλητική αδράνεια που επέδειξε η ΕΛ.ΑΣ. δεδομένου ότι είχε περιέλθει σε γνώση της, ήδη στις 11 Ιουλίου 2021, προγενέστερη καταγγελία από τρίτο πρόσωπο για περιστατικά βίας στο σπίτι της θανούσας. Δυστυχώς, από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία φαίνεται πως οι δύο αστυνομικοί που ανέλαβαν τη διερεύνηση των καταγγελλομένων αφίχθησαν με υπηρεσιακό όχημα έξω από την κατοικία της θανούσας, απέφυγαν όμως κάθε παρέμβαση, αφού παρέμειναν για μικρό χρονικό διάστημα εντός του υπηρεσιακού οχήματος και στη συνέχεια αποχώρησαν. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την

παρατηρούμενη τις τελευταίες ημέρες έξαρση παρόμοιων περιστατικών, δημιουργεί τεράστια ανησυχία.

Στην από 30/07/2021 ανακοίνωσή σας αναφέρεται ότι οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, ενώ φαίνεται να διετάχθη από την αρμόδια εισαγγελία και προκαταρκτική εξέταση για τη διερεύνηση τυχόν ποινικές ευθύνες των εν λόγω αστυνομικών.

Σχεδόν ένα 24ωρο μετά τη συζυγοκτονία στη Δάφνη σημειώθηκε περιστατικό πρόκλησης σοβαρών σωματικών βλαβών, από σύζυγο ο οποίος επιτέθηκε με μαχαίρι στη σύζυγό του στη Ρόδο.

Για το περιστατικό της Ρόδου δημοσιεύματα αναφέρουν ότι η ΕΛ.ΑΣ. ειδοποιήθηκε από το ΕΚΑΒ και περίοικους, ενώ στα ίδια δημοσιεύματα αναφέρεται ότι ο δράστης έχει απασχολήσει και στο παρελθόν τις αρχές για παρόμοιο αδίκημα (newsit.gr, 01/08/2021, [Ρόδος, Μαχαίρωσε τη σύζυγό του γιατί του ζήτησε να χωρίσουν](#)).

Προτού προλάβει να προστεθεί η δολοφονία της γυναίκας στη Δάφνη στη μακάβρια λίστα του 2021, τεράστια θλίψη προκαλεί η νέα, μέσα σε ελάχιστα 24ωρα, δολοφονία γυναίκας από τον σύζυγό της στη Λάρισα που είδε το φως της δημοσιότητας στις 3 Αυγούστου (skai.gr, 3/08/2021 [Σοκ στη Λάρισα: Δολοφόνησε την γυναίκα του μέσα στο μαγαζί του αδερφού της](#)).

Την ίδια ημέρα και λίγο αργότερα πληροφορούμαστε από τα ΜΜΕ για περιστατικό ξυλοδαρμού γυναίκας από τον σύζυγό της, στο Ηράκλειο Κρήτης, με αποτέλεσμα το θύμα να μεταφερθεί στο νοσοκομείο. Ο άνδρας φέρεται να συνελήφθη όταν γείτονας ειδοποίησε την αστυνομία (skai.gr, 3/08/2021 [Κρήτη: 39χρονος ξυλοκόπησε τη σύζυγό του μπροστά στο παιδί τους](#))

Και ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, σε πρόσφατο δημοσίευμα γίνεται αναφορά σε έγγραφο του αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ., που φέρεται να συντάχθηκε στις 2 Ιουλίου 2020, με τίτλο «*Παραλείψεις αστυνομικού προσωπικού κατά τον χειρισμό των υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας*». (in.gr, 31/07/2021, [Εγγραφο της ΕΛ.ΑΣ. ειδοποιούσε για «μαζική αδιαφορία» αστυνομικών σε μοιραία περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας](#)).

Σύμφωνα πάντοτε με το εν λόγω δημοσίευμα, στο έγγραφο σημειώνεται ότι «*παρά την προφανή σημασία που αποδίδεται στο εν λόγω φαινόμενο το Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας έχει γίνει δέκτης παραπόνων και καταγγελιών από φορείς και πολίτες αναφορικά με παραλείψεις κατά τον χειρισμό τέτοιου είδους υποθέσεων*».

Με βάση αυτές τις καταγγελίες, στο έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ. φέρεται να ζητείται «*απαρέγκλιτη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την ενδοοικογενειακή βία και άμεση εκδήλωση των υπηρεσιακών και δικονομικών ενεργειών στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης δίωξης του αδικήματος*», ενώ επιπλέον το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. ζητούσε από το

προσωπικό του σώματος που χειρίζεται υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας να υπάρχει *«επίδειξη της απαιτούμενης ευαισθησίας και παγίωση της επαγγελματικής αντίληψης και υπευθυνότητας, τήρηση εχεμύθειας ως προς τα στοιχεία ταυτότητας του θύματος και του φερόμενου ως δράστη»*.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Κρούσματα ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας με τραγική κατάληξη, τα οποία είχαν προηγηθεί και είδαν το φως της δημοσιότητας φαίνεται πως υπήρξαν η αφορμή για την έκδοση του συγκεκριμένου εγγράφου. Κατά τα φαινόμενα το έγγραφο είναι υπαρκτό· αυτό καθαυτό αποτελεί μια ορθή πρωτοβουλία της ηγεσίας της ΕΛ.ΑΣ., η οποία ωστόσο δεν είναι αρκετή, όπως αποδείχθηκε από τα περιστατικά που ακολούθησαν. Η ενδοοικογενειακή και έμφυλη βία στη χώρα μας αποτελεί μάστιγα, το ξερίζωμα της οποίας απαιτεί πολύ πιο δραστικά μέτρα και όχι μόνον αστυνομικού χαρακτήρα. Σε ό,τι πάντως αφορά τον προληπτικό και κατασταλτικό ρόλο της ΕΛ.ΑΣ. απαιτείται η εκπόνηση ενός πρωτοκόλλου ενεργειών που θα αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις των αρμοδίων οργάνων.

Άλλες χώρες έχουν ήδη αναπτύξει συγκεκριμένα μοντέλα και μεθοδολογία αστυνομικής αντιμετώπισης περιστατικών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας που περιλαμβάνουν σειρά σταδίων και επιμέρους δράσεων (βλ για παράδειγμα: theicap.org, April 2019, [Law Enforcement Policy Center, Domestic Violence, Model Policy](#)).

Όσο η ενδοοικογενειακή και έμφυλη βία αντιμετωπίζεται με τις παραδοσιακές διαδικασίες αποτροπής και εξιχνίασης κοινών εγκλημάτων, η ΕΛ.ΑΣ. θα αδυνατεί να ανταποκριθεί με επάρκεια, παρά την προσπάθεια του Τμήματος Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. και των περιφερειακών γραφείων, όπως φαίνεται από την Ετήσια Έκθεση 2020 ([ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟΥ 2020, ΕΛΑΣ, Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής βίας](#)). Η εν λόγω Έκθεση επικεντρώνεται κυρίως σε μια χρήσιμη καταγραφή των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, κατά τα λοιπά όμως οι διάφορες εκπαιδευτικές και συνεργατικές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί μέχρι σήμερα, προφανώς δεν αρκούν για να αντιμετωπιστεί ένα τόσο πολυσύνθετο πρόβλημα όπως είναι η ενδοοικογενειακή βία.

Σύμφωνα με ειδικές μελέτες, κατά τη διάρκεια της πανδημίας αναδείχθηκε το στοιχείο ότι οι τρίτοι - μάρτυρες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καταγγελία των σχετικών εγκλημάτων, στοιχείο στο οποίο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση. (theconversation.com, 27/07/2021, [Domestic violence 911 calls increased during lockdown, but official police reports and arrests declined](#)). Τα ποσοστά καταγγελιών τρίτων ήταν επίσης υψηλότερα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Δεδομένου ότι

- Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ. που παρουσίασε και ο κύριος Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη στη Βουλή, το 2020 η ΕΛ.ΑΣ. κατέγραψε 5.413 περιστατικά (δηλαδή περίπου 450 περιστατικά ανά μήνα και 15 την ημέρα, κατά μέσο όρο), τα οποία διαχειρίστηκε στο πλαίσιο των προανακριτικών της καθηκόντων ([ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟΥ 2020, ΕΛΑΣ, Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής βίας](#) σελ. 99), με το 73% εξ αυτών (4.243) να αφορούν γυναίκες και 1.566 άνδρες. Αντίστοιχα, η πλειονότητα των δραστών (83%) είναι άντρες και το υπόλοιπο 17% γυναίκες.

- Η ενδοοικογενειακή και η έμφυλη βία, με θύματα στην συντριπτική πλειονότητα γυναίκες, είναι πλέον ένα αδιαμφισβήτητο δεδομένο. Σοκάρει το από 1/08/2021 δελτίο τύπου της ΕΛ.ΑΣ με το οποίο πληροφορούμαστε ότι μέσα σε 24 ώρες έγιναν 14 συλλήψεις για ενδοοικογενειακή βία, ενώ έγιναν συνολικά 30 σχετικές καταγγελίες.

- Η στιγμή της αρχικής εκδήλωσης της ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας, με όποιον τρόπο και εάν αυτό τεθεί σε γνώση της ΕΛ.ΑΣ, είναι κρίσιμη. Αποτελεί αυθεντική κατάσταση ανάγκης, στην οποία η ΕΛ.ΑΣ. υποχρεούται να ανταποκρίνεται ταχέως, να βρίσκεται σε συνεχή εγρήγορση, να δρά βάσει συγκεκριμένου πρωτοκόλλου ενεργειών και να διενεργεί επανελέγχους.

- Η ενδοοικογενειακή και η έμφυλη βία είναι μία πραγματικότητα πολυπαραγοντική και η αντιμετώπισή της απαιτεί τη συστράτευση πολλών συναρμόδιων υπηρεσιών αλλά και την ενεργοποίηση της κοινωνίας.

- Υπάρχουν χώρες που έχουν αναπτύξει στρατηγικό σχέδιο και ολοκληρωμένο σύστημα αναχαίτισης της ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας, όπως είναι η Ισπανία. Είναι γνωστό, ότι η Ισπανία από το 2004 έχει υιοθετήσει σειρά μέτρων όπως εξειδικευμένες αστυνομικές επιχειρησιακές μονάδες, επιμόρφωση δικαστών, δικονομικά μέτρα διευκόλυνσης των καταγγελιών, δικαστικά μέτρα περαιτέρω προστασίας των θυμάτων κ.α.. Η συνθήκη της πανδημίας, ωστόσο, φαίνεται ότι επηρεάζει και αυτές τις περιπτώσεις (protothema.gr, 12/06/2021, [Ισπανία: «Έκρηξη» διαδηλώσεων για τις γυναίκες-θύματα ενδοοικογενειακής βίας μετά τον θάνατο 6χρονης](#)).

- Μετά το ιδιαίτερος θλιβερό περιστατικό στη Δάφνη και τη τραγική κατάληξή του, τραυματίστηκε περαιτέρω η εμπιστοσύνη των πολιτών προς την ΕΛ.ΑΣ., την υπηρεσία από την οποία εύλογα αναμένει κανείς να είναι η πρώτη που θα αντιδράσει στην κλήση του πολίτη για βοήθεια.

- Η εμπιστοσύνη αυτή δεν ανακτάται με τη διαταγή διεξαγωγής μιας Ε.Δ.Ε. και τη θέση σε διαθεσιμότητα των εμπλεκόμενων αστυνομικών. Εν γένει το ζήτημα αυτό δεν αντιμετωπίζεται μόνο στο πεδίο των κυρώσεων και υπό το κράτος των εντυπώσεων της κοινής γνώμης.

- Η ΕΛ.ΑΣ. οφείλει να ανακτήσει τη χαμένη αξιοπιστία της στην αντιμετώπιση των περιστατικών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας και να δράσει αποτελεσματικά

Κατόπιν τούτων, σας ερωτώ Κύριε Υπουργέ,

1. Ποιο είναι το αποτέλεσμα της διοικητικής διερεύνησης του περιστατικού στη Δάφνη;
2. Ποιό περιφερειακό γραφείο ανέλαβε την διαχείριση της από 11 Ιουλίου καταγγελίας τρίτου; Ποιος ήταν ο υπεύθυνος για την εντολή διαχείρισης της καταγγελίας και σε ποιές ακριβώς ενέργειες προέβη όταν έλαβε γνώση της καταγγελίας αλλά και μετά την επιστροφή των αστυνομικών από την κατοικία της θανούσας;
3. Διαβιβάστηκε η από 11 Ιουλίου 2021 καταγγελία τρίτου για την περίπτωση της Δάφνης στο Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας; Ζητήθηκε ο επανέλεγχος της καταγγελίας;
4. Έχει διαταχθεί διοικητική διερεύνηση για το περιστατικό στη Ρόδο, τόσο όσον αφορά την ανταπόκριση της ΕΛ.ΑΣ. αλλά και όσον αφορά τη διαχείριση προηγούμενων καταγγελιών, στον βαθμό που ο δράστης φέρεται να έχει απασχολήσει και στο παρελθόν τις αρχές για παρόμοιο αδίκημα;
5. Από τα συνολικά 5.413 περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας που διαχειρίστηκε η ΕΛ.ΑΣ. το 2020, σε πόσες περιπτώσεις συνελήφθη ο δράστης και ασκήθηκε ποινική δίωξη;
6. Σε πόσα από τα ως άνω 5.413 περιστατικά έγινε περαιτέρω παρακολούθηση των υποθέσεων, σύμφωνα με τους στόχους που έχει θέσει το Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και με ποιά διαδικασία; ([ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟΥ 2020, ΕΛΑΣ, Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής βίας](#), σελ 36).
7. Υπάρχει ειδικό επιχειρησιακό πρωτόκολλο ενεργειών για την αντιμετώπιση καταγγελιών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας από τα θύματα και από τρίτους; Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, προτίθεστε να εκπονήσετε τέτοιο πρωτόκολλο κατά τα πρότυπα άλλων χωρών και εάν ναι, ποιο είναι το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής του;
8. Προτίθεστε να συστήσετε ειδικό επιχειρησιακό όργανο της ΕΛ.ΑΣ. εξειδικευμένο στην αντιμετώπιση περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και επιφορτισμένο αποκλειστικά με το εν λόγω έργο;
9. Σε ποιες άλλες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την ενθάρρυνση των θυμάτων αλλά και τρίτων να καταγγέλλουν τα σχετικά περιστατικά αλλά και για την ενημέρωση των πολιτών;
10. Ποιο είναι το ποσοστό γυναικών αστυνομικών που υπηρετούν σε υπηρεσίες άμεσης ανταπόκρισης της ΕΛ.ΑΣ., ποιο το αντίστοιχο ποσοστό σε θέσεις ευθύνης της ΕΛ.ΑΣ., στο επιτελικό Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και στα

Γραφεία Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας στις Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις και στις Διευθύνσεις Αστυνομίας κάθε Νομού;

Παρακαλώ να κατατεθούν τα κάτωθι έγγραφα

- Αντίγραφο των πορισμάτων της διοικητικής διερεύνησης των περιστατικών στη Δάφνη και τη Ρόδο, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί.
- Αντίγραφο του από 2 Ιουλίου 2020 εγγράφου της ΕΛ.ΑΣ. με τίτλο «*Παραλείψεις αστυνομικού προσωπικού κατά τον χειρισμό των υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας*», εφόσον έχει εκδοθεί τέτοιο έγγραφο.
- Αντίγραφο της εγκυκλίου της Εισαγγελέως Ενδοοικογενειακής Βίας της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, αναφορικά με τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων ([ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟΥ 2020, ΕΛΑΣ, Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής βίας](#), σελ.37).
- Αντίγραφο ειδικού επιχειρησιακού πρωτοκόλλου ενεργειών για την αντιμετώπιση καταγγελιών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας από τα θύματα και από τρίτους, εφόσον υπάρχει.

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης